

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU¹⁾

z dnia 6 kwietnia 2004 r.

w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych w dziedzinie kultury fizycznej i sportu

Na podstawie art. 15 ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (Dz. U. Nr 87, poz. 954, z 2002 r. Nr 71, poz. 655 oraz z 2003 r. Nr 190, poz. 1864) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) warunki, sposób i tryb odbywania stażu adaptacyjnego, sposób i tryb wykonywania nadzoru nad odbywaniem stażu adaptacyjnego oraz oceny nabytych przez wnioskodawcę umiejętności, a także

sposób ustalania kosztów odbywania stażu adaptacyjnego i tryb ich ponoszenia;

2) warunki, sposób i tryb przeprowadzania testu umiejętności oraz oceny wykazanych przez wnioskodawcę umiejętności, a także sposób ustalania kosztów przeprowadzania testu umiejętności i tryb ich ponoszenia.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

1) ustawa — ustawę z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych;

2) staż adaptacyjny — staż, o którym mowa w art. 2 pkt 16 ustawy;

3) test umiejętności — test, o którym mowa w art. 2 pkt 17 ustawy;

4) Biuletyn Informacji Publicznej — Biuletyn Informacji Publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 oraz z 2002 r. Nr 153, poz. 1271);

---

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej i Sportu kieruje działem administracji rządowej — kultura fizyczna i sport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej i Sportu (Dz. U. Nr 97, poz. 866).

- 5) postępowanie — postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji prowadzone na podstawie ustawy;
- 6) wnioskodawca — wnioskodawcę w rozumieniu ustawy;
- 7) organ prowadzący postępowanie — ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu lub podmiot wskazany w trybie określonym w art. 4a ust. 3 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1548, z późn. zm.²⁾).

§ 3. Staż adaptacyjny albo test umiejętności przeprowadza się dla następujących zawodów regulowanych w dziedzinie kultury fizycznej i sportu: trener, instruktor dyscypliny sportu, instruktor sportu osób niepełnosprawnych, instruktor rekreacji ruchowej, instruktor odnowy biologicznej, menedżer sportu, menedżer dyscypliny sportu i menedżer imprez sportowych.

§ 4. Konieczność odbycia stażu adaptacyjnego albo przeprowadzenia testu umiejętności stwierdza organ prowadzący postępowanie w formie postanowienia wydanego w toku postępowania.

§ 5. 1. W postanowieniu, o którym mowa w § 4, organ prowadzący postępowanie ustala program stażu adaptacyjnego oraz określa długość stażu adaptacyjnego.

2. Program stażu adaptacyjnego ustalany jest po przeprowadzeniu analizy kwalifikacji wnioskodawcy, z uwzględnieniem zakresu wiedzy, jaki jest niezbędny dla spełnienia wymagań kwalifikacyjnych określonych dla danego zawodu w dziedzinie kultury fizycznej i sportu.

3. Przy ustalaniu programu stażu adaptacyjnego bierze się pod uwagę:

- 1) dotychczasowe doświadczenie zawodowe wnioskodawcy i wymagania stawiane w zakresie, w jakim prowadzone jest postępowanie;
- 2) różnice w metodyce prowadzenia zajęć;
- 3) potrzeby poznania organizacji, zadań i zasad funkcjonowania jednostki w zakresie, w jakim prowadzone jest postępowanie.

4. Program stażu adaptacyjnego uwzględnia w szczególności:

- 1) uczestnictwo w charakterze obserwatora w odpowiednich zajęciach prowadzonych w jednostce przez opiekuna stażu adaptacyjnego lub inne osoby, w wymiarze co najmniej 8 godzin zajęć w miesiącu;
- 2) opracowywanie planu zajęć, prowadzenie zajęć w obecności opiekuna stażu adaptacyjnego lub kierownika jednostki, w której staż adaptacyjny jest odbywany, w wymiarze co najmniej 8 godzin zajęć w miesiącu, i omawianie tych zajęć z osobą, w której obecności się odbywały;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 i Nr 190, poz. 1864 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177 i Nr 69, poz. 624.

- 3) uczestnictwo w pracach organizacyjnych jednostki, w której staż adaptacyjny jest odbywany.

§ 6. Wnioskodawca po otrzymaniu postanowienia, o którym mowa w § 4, występuje z wnioskiem o odbycie stażu adaptacyjnego albo przeprowadzenie testu umiejętności.

§ 7. Organ prowadzący postępowanie przekazuje jednostce, w której ma być odbywany staż adaptacyjny, albo jednostce przeprowadzającej test umiejętności postanowienie, o którym mowa w § 4, wraz z kopią dokumentacji zawierającej informację o posiadanych kwalifikacjach, w tym o wykształceniu i doświadczeniu zawodowym wnioskodawcy. Przekazanie może być dokonane również drogą elektroniczną lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.

§ 8. Organ prowadzący postępowanie upowszechnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu w szczególności informację o wymogach kwalifikacyjnych dla poszczególnych zawodów w dziedzinie kultury fizycznej i sportu, informację o kształceniu w tych zawodach, wykaz literatury pomocnej przy uzupełnianiu wiedzy niezbędnej do spełnienia tych wymogów, przykłady testów umiejętności, a także informację o jednostkach, w których mogą być odbywane staże adaptacyjne, oraz omówienie wniosków z odbytych staży — z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych.

Rozdział 2

Staż adaptacyjny

§ 9. 1. Staż adaptacyjny dla zawodów regulowanych w dziedzinie kultury fizycznej i sportu może być odbywany w następujących jednostkach:

- 1) klubach sportowych wskazanych przez właściwy dla danej dyscypliny lub dziedziny sportu polski związek sportowy — dla zawodów trener i instruktor dyscypliny sportu,
- 2) klubach sportowych wskazanych przez Polski Komitet Paraolimpijski, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Polski Związek Sportowy Głuchych, Olimpiady Specjalne — Polska oraz Polskie Towarzystwo Społeczno-Sportowe „Sprawni Razem” — dla zawodu instruktor sportu osób niepełnosprawnych,
- 3) ogniskach Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej wskazanych przez Zarząd Główny Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej — dla zawodu instruktor rekreacji ruchowej oraz w ośrodkach wskazanych przez Polskie Towarzystwo Hipoterapeutyczne — dla zawodu instruktor rekreacji ruchowej ze specjalnością „hipoterapia”,
- 4) akademiach wychowania fizycznego — dla zawodu instruktor odnowy biologicznej,
- 5) jednostkach wskazanych przez Polską Korporację Menedżerów Sportu — dla zawodów menedżer

sportu, menedżer dyscypliny sportu i menedżer imprez sportowych

— wskazanych w postanowieniu, o którym mowa w § 4.

2. Prezesi właściwych polskich związków sportowych oraz stowarzyszeń i związków stowarzyszeń kultury fizycznej o zasięgu ogólnokrajowym, o których mowa w ust. 1, rektory akademii wychowania fizycznego, Prezes Zarządu Głównego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej oraz Prezydent Polskiej Korporacji Menedżerów Sportu przekazują organowi prowadzącemu postępowanie, raz w roku w terminie do dnia 15 grudnia, wykaz jednostek, w których wnioskodawcy mogą odbywać staż adaptacyjny, wraz z informacją o kwalifikacjach opiekunów stażu adaptacyjnego.

3. W postanowieniu, o którym mowa w § 4, wskazuje się odpowiednią jednostkę spośród jednostek wymienionych w wykazie, o którym mowa w ust. 2. W przypadku braku takiej jednostki odpowiednią jednostkę wskazuje organ prowadzący postępowanie, po uzgodnieniu z daną jednostką.

4. Wnioskodawca może wskazać jednostkę, która gotowa jest nawiązać z wnioskodawcą stosunek prawny, o którym mowa w art. 2 pkt 16 ustawy, w celu odbycia przez niego stażu adaptacyjnego.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, wnioskodawca do wniosku, o którym mowa w § 6, dołącza dokument zawierający zobowiązanie jednostki do nawiązania z wnioskodawcą stosunku prawnego.

6. W zobowiązaniu, o którym mowa w ust. 5, jednostka określa:

- 1) rodzaj stosunku prawnego;
- 2) termin, w jakim nawiąże stosunek prawny;
- 3) okres, na jaki nawiąże stosunek prawny;
- 4) informację o obowiązkach, jakie powierzy wnioskodawcy;
- 5) przewidywane koszty odbywania przez wnioskodawcę stażu adaptacyjnego.

7. Organ prowadzący postępowanie może wskazać w postanowieniu jednostkę, o której mowa w ust. 4.

§ 10. 1. W celu odbycia stażu adaptacyjnego w jednostce wskazanej przez wnioskodawcę, o której mowa w § 9 ust. 4, wnioskodawca jest zatrudniany na podstawie umowy o pracę albo odbywa staż — bez wynagrodzenia lub za wynagrodzeniem — na podstawie umowy cywilnoprawnej, na warunkach określonych pomiędzy wnioskodawcą a jednostką.

2. W przypadku odbywania stażu adaptacyjnego w jednostce wskazanej przez organ prowadzący postępowanie w trybie § 9 ust. 3, wnioskodawca odbywa staż adaptacyjny bez wynagrodzenia, chyba że jednostka i wnioskodawca postanowią inaczej.

§ 11. 1. Staż adaptacyjny odbywany jest w języku polskim, pod nadzorem opiekuna stażu adaptacyjnego, którym może być:

- 1) trener klasy mistrzowskiej lub klasy I — dla zawodu trener;
- 2) trener lub instruktor dyscypliny sportu, w której o uznanie kwalifikacji występuje wnioskodawca — dla zawodu instruktor dyscypliny sportu;
- 3) trener lub instruktor sportu osób niepełnosprawnych w specjalności, w której o uznanie kwalifikacji występuje wnioskodawca — dla zawodu instruktor sportu osób niepełnosprawnych;
- 4) instruktor rekreacji ruchowej w specjalności, w której o uznanie kwalifikacji występuje wnioskodawca — dla zawodu instruktor rekreacji ruchowej;
- 5) instruktor odnowy biologicznej posiadający dyplom ukończenia wyższych studiów magisterskich na kierunku fizjoterapia lub wychowanie fizyczne — dla zawodu instruktor odnowy biologicznej;
- 6) menedżer sportu w specjalizacji, w której o uznanie kwalifikacji występuje wnioskodawca — dla zawodów menedżer sportu, menedżer dyscypliny sportu i menedżer imprez sportowych.

2. Opiekuna stażu adaptacyjnego wyznacza na okres całego stażu adaptacyjnego kierownik jednostki, w której staż jest odbywany.

3. Zmiana opiekuna stażu adaptacyjnego może nastąpić z powodu:

- 1) braku możliwości dalszego wykonywania nadzoru;
- 2) umotywowanego wniosku wnioskodawcy złożonego nie później niż na 3 miesiące przed zakończeniem stażu adaptacyjnego;
- 3) umotywowanej prośby opiekuna stażu adaptacyjnego złożonej nie później niż na 3 miesiące przed zakończeniem stażu adaptacyjnego.

§ 12. Staż adaptacyjny rozpoczyna się w terminie określonym w postanowieniu, o którym mowa w § 4, lub w terminie uzgodnionym przez wnioskodawcę z jednostką.

§ 13. 1. Prawidłowy przebieg stażu adaptacyjnego zapewnia kierownik jednostki, w której staż jest odbywany.

2. Opiekun stażu adaptacyjnego informuje kierownika jednostki o realizacji przez wnioskodawcę zadań wynikających z programu stażu adaptacyjnego.

§ 14. Na wniosek wnioskodawcy złożony w trakcie odbywania stażu adaptacyjnego organ prowadzący postępowanie przedłuża albo odmawia przedłużenia stażu, po zapoznaniu się z opinią kierownika jednostki, w której staż adaptacyjny jest odbywany.

§ 15. 1. Oceny stażu adaptacyjnego dokonują wspólnie opiekun stażu adaptacyjnego i kierownik

jednostki, w której staż był odbywany, w terminie 14 dni od dnia zakończenia stażu.

2. Przy ocenie stażu adaptacyjnego uwzględnia się w szczególności poprawność merytoryczną i metodyczną prowadzonych i wykonywanych zajęć, a także:

- 1) zaangażowanie zawodowe wnioskodawcy, w tym uczestnictwo w działalności i w pracach organizacyjnych jednostki, w której staż adaptacyjny był odbywany;
- 2) przestrzeganie porządku pracy ustalonego w jednostce, w której staż adaptacyjny był odbywany.

3. Ocena stażu adaptacyjnego składa się z raportu sporządzonego przez opiekuna stażu adaptacyjnego i wniosków kierownika jednostki, w której staż był odbywany, i zawiera uzasadnione stwierdzenie o przygotowaniu do samodzielnego wykonywania zawodu albo jego braku.

4. Ocena stażu adaptacyjnego jest potwierdzana podpisami kierownika jednostki i opiekuna stażu adaptacyjnego.

§ 16. Ocenę stażu adaptacyjnego kierownik jednostki, w której staż był odbywany, przekazuje wnioskodawcy oraz organowi prowadzącemu postępowanie w terminie 3 dni od dnia jej sporządzenia.

§ 17. 1. Jeżeli ocena stażu adaptacyjnego jest negatywna, wnioskodawca, w terminie 14 dni od dnia otrzymania oceny, może wystąpić do organu prowadzącego postępowanie z wnioskiem o powtórne odbycie stażu adaptacyjnego.

2. Do powtórnego odbycia stażu adaptacyjnego przepisy § 9—16 i 30 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 3

Test umiejętności

§ 18. 1. Test umiejętności przeprowadzany jest dwa razy w roku.

2. Terminy przeprowadzania testu umiejętności są ustalane przez organ prowadzący postępowanie do dnia 15 grudnia na rok następny i podawane do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu.

§ 19. 1. Wnioskodawcy, którzy złożyli wnioski o przeprowadzenie testu umiejętności wcześniej niż na 30 dni przed ustalonym terminem testu, przystępują do testu w tym terminie.

2. Wnioskodawca może wystąpić z wnioskiem o przystąpienie do testu umiejętności w kolejnym terminie.

§ 20. 1. Test umiejętności przeprowadzany jest przez akademię wychowania fizycznego, wskazaną w postanowieniu, o którym mowa w § 4, po uzgodnie-

niu z daną akademią wychowania fizycznego, zwaną dalej „jednostką przeprowadzającą test”.

2. Test umiejętności opracowuje jednostka przeprowadzająca test indywidualnie dla każdego wnioskodawcy.

3. Do opracowywania testu umiejętności przepis § 5 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 21. 1. Test umiejętności przeprowadza się w formie pisemnej z zachowaniem zasady anonimowości, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli ze względu na chorobę lub niepełnosprawność wnioskodawcy nie jest możliwe przeprowadzenie testu umiejętności z zachowaniem zasady anonimowości, test przeprowadza się w formie odpowiedniej ze względu na chorobę lub niepełnosprawność wnioskodawcy, odnotowanej na arkuszu testu. Ocena takiego testu jest dokonywana niezwłocznie po jego zakończeniu.

§ 22. Test umiejętności przeprowadza się w języku polskim.

§ 23. Arkusze testu są przygotowywane i przechowywane w warunkach uniemożliwiających ich nieuprawnione ujawnienie przed rozpoczęciem testu.

§ 24. 1. Test umiejętności składa się z nie więcej niż 100 zagadnień lub pytań, w tym nie więcej niż 30% stanowią zagadnienia lub pytania o charakterze opisowym. Każde z zagadnień lub pytań niemających charakteru opisowego zawiera nie mniej niż 3 możliwości odpowiedzi.

2. Co najmniej 90 % zagadnień lub pytań niemających charakteru opisowego zawiera jedną odpowiedź poprawną. Pozostałe zagadnienia lub pytania mogą zawierać więcej niż jedną odpowiedź poprawną.

§ 25. 1. Test umiejętności przeprowadza komisja, składająca się z co najmniej 3 osób, powoływana przez kierownika jednostki przeprowadzającej test.

2. Zagadnienia, pytania i możliwości odpowiedzi umieszczane są na jednostronnie zadrukowanych arkuszach testu opatrzonych pieczęcią jednostki przeprowadzającej test.

3. Z przebiegu testu umiejętności sporządza się protokół, który podpisują członkowie komisji przeprowadzającej test. W protokole odnotowuje się w szczególności:

- 1) imię i nazwisko wnioskodawcy;
- 2) nazwę i adres jednostki przeprowadzającej test;
- 3) datę przeprowadzenia testu;
- 4) skład komisji.

§ 26. 1. Ocena testu umiejętności ustalana jest w terminie 14 dni od dnia przeprowadzenia testu.

2. Odpowiedzi lub rozwiązania zagadnień i pytań są punktowane.

3. Oceny testu umiejętności dokonuje komisja przeprowadzająca test, uwzględniając następujące kryteria:

- 1) za każdą prawidłową odpowiedź na zagadnienie lub pytanie niemające charakteru opisowego ustala się jednakową liczbę punktów, z tym że w przypadku gdy więcej niż jedna odpowiedź jest prawidłowa, dla uzyskania punktów za takie zagadnienie lub pytanie należy wskazać jako poprawne wszystkie odpowiedzi;
- 2) za każde prawidłowe rozwiązanie zagadnienia lub pytania o charakterze opisowym ustala się jednakową liczbę punktów;
- 3) zaliczenie testu następuje w przypadku, gdy wnioskodawca uzyska więcej niż 66 % punktów możliwych do uzyskania.

4. Kryteria oceny testu umiejętności, o których mowa w ust. 3, są dostępne dla wnioskodawcy w jednostce przeprowadzającej test oraz są umieszczane na arkuszu testu.

§ 27. Ocenę testu umiejętności komisja przeprowadzająca test przekazuje wnioskodawcy oraz organowi prowadzącemu postępowanie w terminie 3 dni od dnia ustalenia oceny testu.

§ 28. 1. Nieprzystąpienie w wyznaczonym terminie do testu umiejętności bez usprawiedliwienia uznaje się za odstąpienie wnioskodawcy od testu umiejętności.

2. Usprawiedliwienie nieprzystąpienia wnioskodawcy w wyznaczonym terminie do testu umiejętności następuje w trybie przewidzianym dla usprawiedliwienia nieobecności w pracy, określonym w odrębnych przepisach.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, organ prowadzący postępowanie wyznacza ponownie termin przeprowadzenia testu umiejętności.

§ 29. 1. Wnioskodawca, który nie zaliczył testu umiejętności, w terminie 14 dni od dnia otrzymania oceny testu, może wystąpić do organu prowadzącego postępowanie z wnioskiem o powtórne przystąpienie do testu umiejętności w najbliższym terminie.

2. Do powtórnego przystąpienia do testu umiejętności przepisy § 18—28 i 31 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 4

Koszty odbywania stażu adaptacyjnego i przeprowadzania testu umiejętności

§ 30. 1. Obliczenia kosztów związanych z odbywaniem przez wnioskodawcę stażu adaptacyjnego dokonuje jednostka, w której staż adaptacyjny ma być odbywany, nie później niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia stażu, na podstawie rzeczywistych wydatków, które będą ponoszone przez jednostkę, ustalonych z uwzględnieniem w szczególności programu stażu,

długości trwania stażu, wydatków techniczno-organizacyjnych i wynagrodzenia opiekuna stażu.

2. Wnioskodawca, nie później niż w dniu rozpoczęcia stażu adaptacyjnego, wpłaca 50 % kwoty opłaty z tytułu kosztów, o których mowa w ust. 1, a pozostałą część kwoty opłaty wpłaca nie później niż ostatniego dnia odbywania stażu adaptacyjnego. Kwotę opłaty wnioskodawca wpłaca na rachunek bankowy wskazany przez kierownika jednostki, w której staż adaptacyjny jest odbywany.

3. W przypadku odbywania przez wnioskodawcę stażu adaptacyjnego w ramach stosunku pracy lub na podstawie umowy cywilnoprawnej za wynagrodzeniem, opłata, o której mowa w ust. 2, może być za zgodą wnioskodawcy potrącona z jego wynagrodzenia.

§ 31. 1. Obliczenia kosztów związanych z przeprowadzeniem testu umiejętności dokonuje jednostka przeprowadzająca test, nie później niż na 14 dni przed dniem przeprowadzenia testu, na podstawie rzeczywistych wydatków, które będą poniesione przez tę jednostkę, ustalonych z uwzględnieniem w szczególności wydatków związanych z wynagrodzeniem osób opracowujących test, wynagrodzeniem członków komisji przeprowadzającej test oraz wydatków techniczno-organizacyjnych.

2. Wnioskodawca, nie później niż na 7 dni przed dniem przeprowadzenia testu umiejętności, wpłaca kwotę opłaty z tytułu kosztów, o których mowa w ust. 1, na rachunek bankowy wskazany przez kierownika jednostki przeprowadzającej test.

3. Przystępując do testu umiejętności, wnioskodawca okazuje dowód wpłaty opłaty, o której mowa w ust. 2.

4. W przypadku odstąpienia od testu umiejętności opłata, o której mowa w ust. 2, nie podlega zwrotowi.

Rozdział 5

Przepis końcowy

§ 32. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.³⁾

Minister Edukacji Narodowej i Sportu: *K. Łybacka*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 maja 2003 r. w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania o uznanie nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych w dziedzinie kultury fizycznej i sportu (Dz. U. Nr 98, poz. 896), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 12 września 2003 r. o zmianie ustawy o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 190, poz. 1864).